

ኣብ ሱዳን ኣብ ምጭዋይ ካብ ዝተዋፈሩ ጉጅለ ሰለያ

ዓብደላ ዓሊ ከሊፋ ብጸጥታ ሱዳን ተኣሲሩ።

ናይ ሎሚ መጽናዕታዊ ጽሑፍና፡ ኣብ ውሽጢ መሬት ሱዳን ዜጋታት ኣብ ምጭዋይ ዝተዋፈሩ ጉጅለ ሰለያ ሓደ ከምዝተኣሰረ፡ ገዝኡ ብጸጥታ ሱዳን ምስተፈተሸ ድማ ዝተፈላለዩ ዘይሕጋዊ ኣጽዋር፡ ገንዘብ ቴሌፎናትን ፓስፖርትን ከምዝተታሕዘ ዘቐልዕዮ። ሰለያ ስርዓት ኤርትራ ሉኡላዊ ዶብ ሱዳን ሰጊሩ፡ **ብፍሉይ ምኽንያት ዘተኮረሎም** ኣማኢት ንጹሃት ዜጋታት ብዘይሕጋዊ ኣገባብ ጨውዮ ናብ ቤት ማእሰርቲ ኤርትራ ይዳገቡ። ንእሱራት ድማ ብዘይሰብኣዊ ኣገባብ ኣትሓሕዞ ከምዘሳቐዮም ብዝተፈላለዩ ማዕከናት ብዙሕ ግዜ ክቐላሕ ጸኒሑዮ። እዚ ኣዕናዊ ተግባር ስርዓት ኤርትራ ድማ ካብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ጀሚሩ ክሰርሓሉ ዝጸንሑ ልሙድ ተግባር ስለዝኾነ፡ ድሕሪ ናጽነት-ውን ቐጺሉ ጌና ይሰርሓሉ ኣሎ። እቲ ፍልልዮ ግና እቲ ጉጅለ ሰለያ ቡብረዝኡ ናይ ኣወዳድባ ለውጢ ይገብር ኣባላቱ ድማ ምቕያይር ጥራይዮ ዝፈልዮ።

ኣብ ካርቱም፡ ክሰላ ኣብ ምጭዋይ ዝተዋፈሩ ጉጅለ ሰለያ ኤርትራ።

ተ.ቁ	መዓርግ	ሙሉእ ስም	ዕለተ ትውልዱ	ኣሃዱ
1.	ካፒታን	ኢድሪስ ሓምድ ዓብዱ	1969	ሰለያ ምክልኻል
2.	ተለንተ	ሃብቶም ገብረዝጊ ገብረኣምላኽ	1971	ሰለያ ምዕ/እዚ ምክት/ዶባት
3.	ተለንተ	ብርሃነ ጸጋይ ሃብተስላሴ	1972	ሃገራዊ ድሕነት
4.	ሰርገንቲ- 5ይ - ዙርያ	ቢንያም ምስግና ሃብተምካኤል	1979	ሃገራዊ ድሕነት
5.	ሰርገንቲ 2ይ ዙርያ	ኣብርሃም ኣስጎዶም ማሕራይ	1976	ሃገራዊ ድሕነት
6.	ሲቪል ሰለያ	ዓብደላ ዓሊ ከሊፋ	1974	ሃገራዊ ድሕነት

ዓብደላ ዓሊ ከሊፋ፡ ኣባል ሃገራዊ ድሕነት ኤርትራ ከም ሲቪል ሰለያ ኣብ ካርቱም ተመዲቡ ክሰርሕ ኮሎ ኣብ **ሓጅ ጥሱፍ** ዝበሃል ቦታ ይቐመጥ ነይሩ። ስለዚ ጸጥታ ሱዳን ንዓብደላ ካብ መንበሪ ቦትኡ ኣሲሮም ገዝኡ ምስፈተኹዎ ድማ ዝተፈላለዩ ዘይሕጋዊ ንብረት ተረኺቡዎ።

National Sudanese security services ናይ ሰለያ ኤርትራ ዘይሕጋዊ ንብረት ከም ኤግሲቪት ብመርትዖ ሒዞምዎ ኣለዉ። ዝርዝር ዝተታሕዙ ንብረት ድማ፡

- ሓንቲ (1) ሽጉጥ። 2, ኣርባዕተ(4) መራኽቢ ቴሌፎን። ሓንቲ ካብኣን ድማ ሳተላይት ቴሌፎን። Telephone satellite thuraya- Qatar.
- ዝተታሕዘ ጥረ-ገንዘብ** (ካሽ)
  - A, ኣርባዓን ክልተን ሺሕ (42:000) ናቕፋ ናይ ኤርትራ።
  - B, ሱሳን ሓሙሽተን ሺሕ (65,000) ደላር ናይ ኤመሪካ።
  - C,ሱሳን ሸውዓተን ሚልዮን (67, 000, 000) ናይ ሱዳን ፓውንድ።
  - D ሓሙሳን ሓሙሽተን ሺሕ (55,000) ርያል ንግስነት ሱዳን ዓረብ።
- ሽዱሽተ (6) ናይ ኢድ መእሰሪ ፊር፡ ማለት እሱር ከምድላዩ ከይንቐሳቐስ ንክልተ ኢዳ ኣጣሚሩ ዝኣስር ሓጺንዮ።
- ክልተ ፓስፖርት። ናይ ክልተ ሰባት ድማ ናይ ስደተኛ መንበሪ ወረቐት (ብጣቓ)
- ናይ ጀማል ሙሳ ሓድሽ ናይ ኤርትራ ፓስፖርትን ኣርባዕተ(4) ጉርዲ ስእልን ጸኒሑ። ጀማል ሙሳ ደላላይ ዝነበረ ካብ ወርሒ 6 /2015 ግና ናብዩ ከምዘበለ ደሃዩ ዘይፍለጥ ሰብዮ።
- ናይ ርግኣት ኣርኣያ ናይ ስደተኛ መንበሪ ወረቐት (ብጣቓ) ምስ ኣርባዕተ (4) ጉርዲ ስእልን ተረኺቡ። ርግኣት ምስ ጀማል ሙሳ ጽኑዕ ርክብ ከምዝነበሩ ይፍለጥ። **ስለዚ፡** ጸጥታ ሱዳን ንኹሉ ዝረከቡዎ ዘይሕጋዊ ንብረት ከም መርትዖ ብኢግዚቪት ሒዞምዎ ኣለዉ።

ነውራም ስርዓት፡ ዝኾነ ዜጋ ኣብ ዘይሃገሩ ገበን ምስዝፍጽም ብሕጊ ናይቲ ዝነበረሉ ዘሎ ሃገር ክኸሰስ ይኸእል። ወይ ንዝተኣሰረ ዜጋኻ ብስምምዕ ክልተ ሃገራት ናብ ሃገሩ ከይዱ ኣብ ቐሉዕ መጋብእያ ብሕጋዊ መስርሕ ፍርዲ ክኸሰስን ብገበኑ ክቐጸዕን ይኸእል። እቲ ንተኸሳሲ ዘረከብ ዘሎ ሃገር ድማ ኣብቲ መስርሕ ፍርዲ ክከታተል መሰል ኣለዎ።

ስለያ ኤርትራ ግና ኣብ ውሽጢ ሉሉላዊ መሬት ሱዳን ልዕሊ ሕጊ ኮይኖም መእሰሪ ፊር ሒዞም ምጽጎሎም፡ ንልዕልና ሕጊ ሱዳን ምድፋር ጥራይ ዘይኮነ፡ ብዘይሕጋዊ ኣገባብ ሰባት ምጭዋይ ንኣዕናዊ ተግባርም ብቐጥታ ዘቐልዕ ዝግበየ መርትዖ ገበን ኣንጻር ሰብኣውነት እዩ።

- እዞም ጉጅለ ስለያ ካብ ሱዳን ጨውዮም ንኤርትራ ዘእተዉዎም እሱራት ብዝሒም ብልክዕ ንምግላጽ ኣሸጋግዮ። ይኹንምበር በዛ ጉጅለ ተጨውዮም ኣብ ቤት ማእሰርቲ ኣደርሰር ዞባ ጋሽ ባርካን ኣብ ማእከላይ ገበን መርመራ ኣስመራ (ካርሸሊ) ዝርከቡ ናይ 15 እሱራት ኣስማት ነቐርብ ኣለና።

ካብ ሱዳን ተጨውዮም ኣብ ኣደርሰርን ኣስመራ ካርሸልን ዝርከቡ እሱራት።

ተ.ቋ	ምሉእ ስም	ተኣሰርሱ ዘሎ ቦታ	ተ.ቋ	ምሉእ ስም	ተኣሰርሱ ዘሎ ቦታ
1	ሮቤል ኣርኣዮ ክፍሉ	ኣደርሰር	10	ሰምሃር መንግስት ገብረደንግል	ማ/ገበን ምርመራ
2	ሃኒባል ፍቃዱ ገብረኣምላክ	ኣደርሰር	11	ፍሊሞን ጨዓይ ተኸለሰንበት	ማ/ገበን ምርመራ
3	ምሉእብርሃን ስዩም መስፍን	ኣደርሰር	12	የውሃንስ መስፍን ተስፍጋብር	ማ/ገበን ምርመራ
4	(ተለንተ) ምክኤል መሃሪ ተኪኤ	ኣደርሰር	13	ሌ/ኮ መዓብ ፍሰሃዩ ዘወልዲ (ጋባ)	ማ/ገበን ምርመራ
5	ኣወልኬር ዓብዱ ኢብራሂም	ኣደርሰር	14	ኢንጅነር መኮነን በራኪ ትክለ	ማ/ገበን ምርመራ
6	ናስር ነጋሽ ኣሕመዲን	ኣደርሰር	15	ዕዘዲን መሓመድ ዓብዱ	ማ/ገበን ምርመራ
7	ተስፋይ በየን ሃይለየሱስ	ኣደርሰር			
8	ሳምኤል ሓጎስ ተስፋምካኤል	ኣደርሰር			
9	(ካብቲን) ነጋሽ ግደ ኣርኣዮ	ኣደርሰር			

ተወሳኺ ፍሉይ ሓበሬታ።

1. ኣብ ቤት ማእሰርቲ ኣደርሰር ዞባ ጋሽ ባርካ፡ **62 ደቂ ኣንስትዮ** ዝርከቡኦም ብድምር 250 እሱራት ከምዘለዉ ይፍለጥ። ጠንቂ ማእሰርቶም ዝተፈለለዩ ምክንያታት ዋላ እንተለዎ፡ መብዛሕትኦም ግና ብምክንያት ስግረ ዶብ፡ ወይ ካብ ሱዳን ዝተጨውዮ ከምዝኾኑ ተፈሊጡ ኣሎ።
2. **ዓብደላ ዓሊ ከሊፋ** ሓደ ካብቶም መኩራት ኣባላት ሚስጥራዊ ሲቪል ስለያዮ። ንሱ ኣብ ሱዳን ሓደ ካብቶም ኣብ ምጭዋይ ዝዋፈሩ ሓደገኛታት ስለያ ስለዝነበረ ድማ፡ ንሱ ምስተታሕዘ ድማ፡ ሰርገንቲ ቢንያም ምስግና ሃብተምካኤል ኣባል 5ይ ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎት ኮይኑ ኣባል ስለያ ሃገራዊ ድሕነት ካርቱም ነይሩ። ቢንያም ናብ ኤርትራ ሃዲሙ ምስ ከደ ክሳብ ሕጂ ንሱዳን ከምዘይተመልሰ ተረጋጊጹ ኣሎ።
3. **ሰምሃር መንግስት ገብረደንግል**፡ ዝተወለደትሉ ዓመት 1982 ጋል 35 ዓመት ዮ። በዚ ጉጅለ'ዚ ዝተጨውዮትሉ ድሕረ ባይታ፡
  1. ካብ 2009 ክሳብ 05/2015 ሰራሕተኛ ኤሪ ቴል ኮይና ብሃገራዊ ድሕነት ኣብ ክፍሊ ምክትታል ደወል ቴሌፎናት (ክፍሊ ጠለፋ) ተመዲባ ክትሰርሕ ዝጸነሓት ሰራሕተኛ እያ። ኣብ'ዚ መደብ'ዚ ንምስራሕ ድማ እዞም ዝስዕቡ **ስልጠናንታት** ወሲዳ፡
    - ኣብ 2011 - ሰምሃር ምስ ሳልሳይ ርእሳ ናብ ሃገረ ታይዋን ንትምህርቲ ተላኪኻ 26- ኣዋርሕ ዝወስድ ሞያዊ ስልጠና ወሲዳ።
    - ስልጠና ዝወሰዱሉ ትካል ታይዋን ድማ፡ International Division of the Association for Educational Communication and Technology (AECT) ይበሃል።
    - ሰምሃር ካብ ዝወሰደቶም ትምህርቲ፡ Information theory/ coding Micro process interfacing, hardware design
    - Communication Management Technology and Software Engineering --- ወዘተ ገለ ካብ ዝተማህረቶ ሞያ እዩ።
    - ኣብ ወርሒ- ግንቦት/ 2105 ሰምሃር ከም ኩሉ ዜጋ ንምልካዊ ስርዓት ራሕራሓ ናብ ስደት ኣምራሕ ኣብ ካርቱም ሱዳን ኣትያ።
    - ኣብ ወርሒ 11/ 2015 ድማ በዞም ሕልና ዘይብሎም ብዋጋ ንጹሃት ዜጋታት ረብሓታቶም ዘኸዕቡቱ ዕሉላትን ሓደገኛታት ጉጅለ ስለያ ተጨውዮ ኣብ ማእከላይ ገበን መርመራ ኣስመራ (ካርሸሊ) ኣስታት ዓመትን ፈረቓን ተኣሲራ ትሳቕ ምህላዋ ተረጋጊጹ'ሎ።
  4. **ፍሊሞን ጨዓይ ተኸለሰንበት** ኣብ 1975 ዝተወለደ ወዲ 42 ዓመት ዜጋ እዩ። ንሱ
    - ካብ 2002 ክሳብ 2015 ኣብ ማእከላይ ቤጽ- ሕፊት ህግደፍ ኣብ ኣዲት ክፍሊ ምቁጽጻር ሕሳብ ተመዲቦ ይሰርሕ ነይሩ።

- ኣብ 2014 ምስ ሓላፊ ቐጠባዊ ጉዳያት ሓጎስ ገብሪሂወት (ኪሻ) ዘይምስምማዕ ነይሩዎ። ካብቲ ናይ ሕገ-መንግሥት ምቕጽጻር ክቐየር ድማ ጠለብ ኣቐረቡ። ከም ሳባቤኑ ድማ ብትእዛዝ ሓጎስ ኪሻ ኣብ 6ይ መደበር ፖሊስ ኣስታት ክልተ ሰሙን ተኣሲሩ ነይሩ።
- ኣብ 2015 ፊልሞን ብዝነበሮ ዘይዕግበት ከም ሰቡ ናብ ስደት ኣምራሖ ኣብ ሱዳን ኣትዩ። ይኹን-ምበር ዕድሉ ኣይጸበቐን።
- ፊልሞን ኣብ ወርሒ 8/2015 ካብ ሱዳን በዛ ጉጅለ ስለያ ተጨውዮ ድማ፡ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ገበን ምርመራ ኣስመራ (ካርሸሊ) ተኣሲሩ ይሳቕ ምህላዉ ተረጋጊጹ ኣሎ።

ጉዳይ ስድራ ቤት፡ ናይ ሰምሃር ስድራ ቤት ውላዶም ሱዳን ከምዝበጽሑት ይፈልጡ ነይሮም። እንተኾነ ብሃንደበት ሰምሃር ደሃይ ስለዘጥፍኡት ዓቢ ሻቕሎት ኣሕዲሮም። ወለዲ “ዝረአየ ዓይኑ ይብራህ” ኣብ ዝብልሉ ግዜ ናይ ሰምሃር ሓበሬታ ከነውጽእ ኮለና ሃንደበት ስለዝኾነ ከምዝገብሩም ብግቡእ ንግንዘቦ ኢና። እንተኾነ ግና ብሓደ ወገን ናይዞም ካብ ሱዳን ንጹሃት ዜጋታትና ዝጨውዮ ዘለዉ ሰይጣናዊ ጉጅለ ስለያ ንዘይሕጋዊ ተግባሮም ምቕላዕ ግድነት ስለዝኾነ ግና፡ ነቲ ዓቕብናዮ ዝጸናሕና ዝርዝር ከም መርትዖ ከነቐርቦ ተገዲድና፡ ስለዚ ንስድራ ቤት ሰምሃር ዋላ ጽቡቕ ወረ እንተዘይኮነ፡ ክሳብ ኣብ ሓበሬታ ነውጽኣላ ሰዓት ንሳ ኣብ ወርሒ 11/2015 ካብ ሱዳን ተጨውያ ኣብ ማእከላይ ገበን መርመራ ኣስመራ (ካርሸሊ) ከምዘላ ከንገልጽ ኮለና ቐንዛ ስድራ ቤት የሰክፈና። ሰምሃር ፊልሞን ካልኣት እሱራትን ድማ ኣምላኽ መዋጽኦ ይፍጠረሎም ንብል።

ቐልውላው ጸጥታ ኤርትራ ኣብ ሱዳን፡

ኣባላት ሃገራዊ ድሕነት ኣብ ሱዳን ኣብ ብዙሕ ዘይሕጋዊ ተግባራት ስለዝዋፈሩ፡ ጸጥታ ሱዳን ብዝገበሮ ምክትታል ድማ ንብዙሓት ኣባላቱ ኣሲርዎም። ብግልባብ መንበሪ ኣምሲሎም ዝካረዩዎ ዝወጡ ድማ ንካልእ ዘይሕጋዊ ኣገልግሎት ስለዝጥቐሙሉ ብጸጥታ ሱዳን ተደጋጋሚ ተፍትሽ ተኻይዱሉ። ብርግጽ ድማ ብጸሊም ዕዳጋ ዝሰርሕሉ ዘይሕጋዊ ኣጽዋርን ፓስፖርትን፡ ቡባይነቱ ኣሽሓት ናይ ወጻኢ ባጤራ። ሚልዮናት ናይ ሱዳን ፓውንድ ሞባይል ቴሌፎን ካልእ ብቐጻሊ ይትሓዝ ከምዘሎ ከነቐልሖ ከምዝጸናሕና ዝዝከርዮ።

ምልካዊ ስርዓት ኤርትራ ብዘጋጠም ጸጥታዊ ፍሽለት ግና ክፍውሶ ኣይከኣለን። ምክንያቱ ንዝተታሕዙ ኣባላት ስለያ ከውጽእ ይኹን፡ ንዝተታሕዙ ኣጽዋርን ገንዘብን ከመልሶ ዝገበሮ ሸበድብድን ሓይል ጻዕርን ኣይሰለጠን።

ዝወሰዱ ጸጥታዊ ኣማራጺ፡ ስርዓት ኤርትራ ኣብ ሱዳን ዘጋጥም ዘሎ ጸጥታዊ ፍሽለት ከም ሳኦቤኑ ዘሕደረሉ ሻቕሎት ዝፍወስ መሲሉዎ ናይ ኣወዳድባ ለውጢ ክገብር ተገዲዱ ኣሎ። ንሱ ድማ ድሮ ኣብ ከሰላ ዝነበሩ ኣባላት ስለያ ስሒቡ ብካልኣት ሓደስቲ ስለይቲ ክትክኦ ጀሚሩ ከምዘሎ ተረጋጊጹ ኣሎ። ስርዓት ኤርትራ ነዚ ሓዲሽ ጸጥታዊ ኣወዳድባ ብኣዝዩ ጥንቐቕን ሚስጥራውን ኣገባብ ከምዝገበሮ ይፍለጥዮ። ይኹን-ምበር እቲ ሚስጥር ስለዘይተኸወለና ግና ድሮ ኣረጋጊጽና ብግሁድ ነቐልዖ ኣለና። እዚ ሓበሬታዚ ኣብ ንዝርግሓሉ እዋን ድማ ንጸጥታዊ ሻቕሎት ዘለዎ ቐልውላው ስርዓት ኤርትራ ኣጸቢቐ ከምውስኸሉ ንግምግም።

ክፍሊ ዜናን ባህልን፡ ስሙር ደሞክራሲያዊ ግንባር ኤርትራ - ስደግኤ
 Email: uedf2012@gmail.com Website: www.erifront.com 23 /March/ 2017